

Hästen och sparven

Gunnar Svensson har gett ut en skrift om ett samtal mellan en hundraårig gråsparv och en åttioårig häst. Hur de funderar över livet, havet och döden. Vart de är på väg och varför. **Sista sidan**

www.miljomagasinet.se

Partipolitiskt, religiöst och fackligt oberoende

Miljömagasinet

Alternativet i svensk press

15 kr 19 september 2014 årg 35 nr 38

Varför växer inte vänstern?

I en valanalys av Arenagruppens chef Håkan Bengtsson och Carl Tham från ABF konstaterar de att vänstervågen i samhället inte avspeglats i valresultatet. Socialdemokraternas nya position i mitten är katastrofal, enligt Carl Tham. **Sid 3**

Krav på klimatåtaganden

FN-mötet nästa vecka i New York har kallats för ett av årets viktigaste klimatmöten i FN:s regi. Men toppmötet kommer bara att pågå i en dag. **Sid 4**

De sista urskogarna hotas

Världens urskogar skövlas i snabb takt och det sker främst i Kanada – inte i Brasilien eller Indonesien där avverkningen fått stora rubriker. Sedan år 2000 har skog över ett område tre gånger så stort som Tyskland förstörts. **Sid 5**

Installationskonst

Konceptkonstnären Olafur Eliassons senaste verk *Riverbed* består av 180 ton sten, grus och makadam som transporterades från isländska myllan till konstmuseet Louisiana utanför Köpenhamn. **Sid 7**

Att åldras i Sverige 2014

Med utgångspunkt i sin pappas tid på ett kommunalt äldreboende i Köping genomför Thord Eriksson en granskning av den svenska äldreården. **Sid 8**

Jämtländska intryck

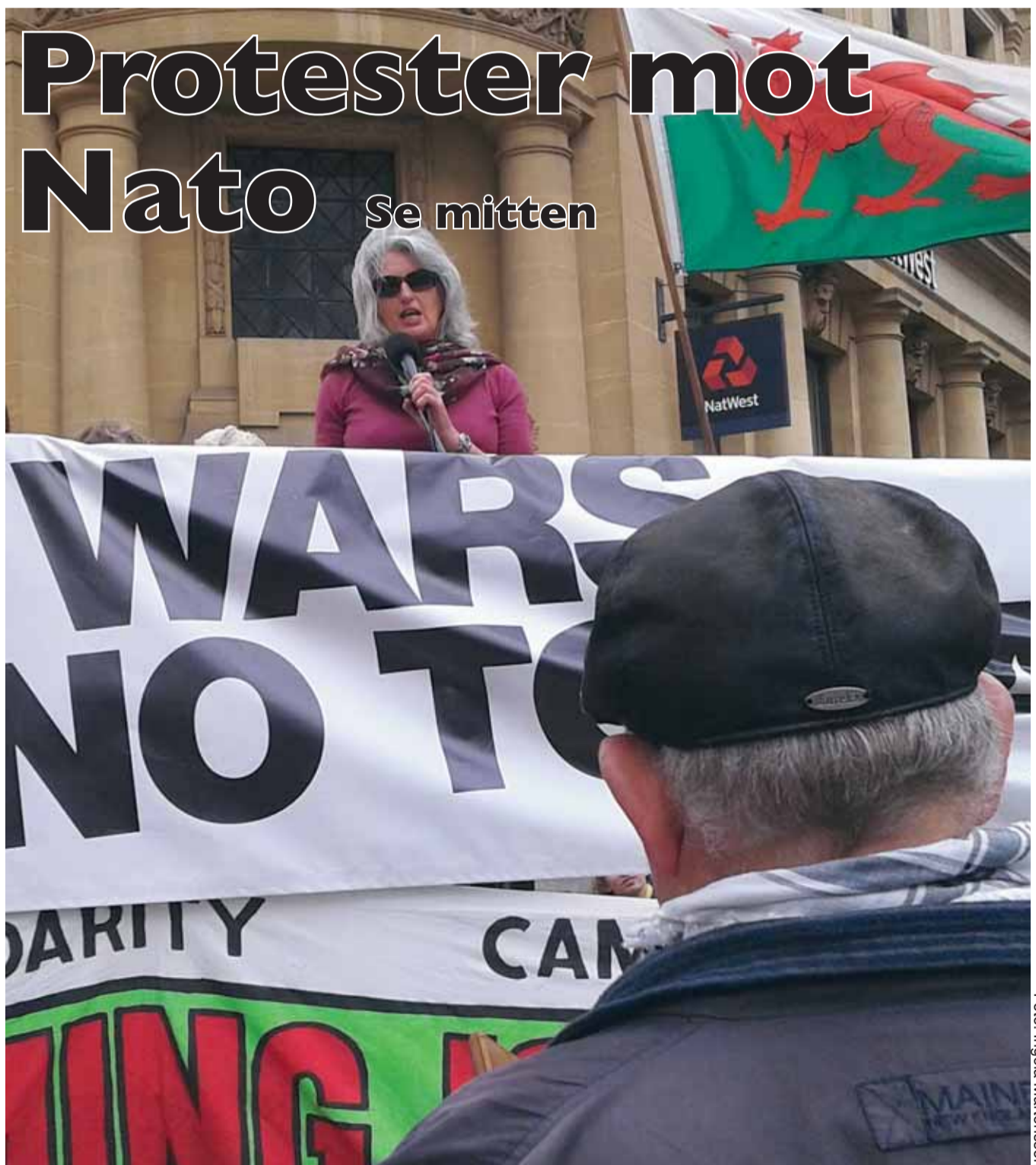
Rikard Rehnbergh liftar med "A" till Jämtland, pratar med människor, besöker sevärdheter och träffar en aktivist från klimatkampen i Sölvsbacka 1970-1979. **Sid 9**

Miljömagasinet på Bok & Bibliotek

Den 25-28 september finns Miljömagasinet på Bokmässan i Göteborg. Kom gärna och träffa oss i **monter H 02:17** som vi delar med Framtiden i våra händer och förlag Pantarei.

Kvinnor för fred

I veckans nummer har Miljömagasinet ett samarbete med organisationen Kvinnor för fred. Medlemmar i Kvinnor för fred får denna tidning. På de fyra mittensidorna kan Miljömagasinet läsare ta del av Kvinnor för freds material. **Mittensidorna**

Fredsaktivisten Medea Benjamin talar under en demonstration som hölls i anslutning till Natomötet i Newport.

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Seminarieserie i sju delar på ABF-huset och biografen Zita i Stockholm

Kvinnornas kamp för fred

Rapporter från världens konflikter och krig fyller dagligen medierna och det mänskliga lidandet kommenteras av beslutsfattare och experter. Kvinnornas fredsroster lyser ofta med sin frånvaro och med höstens seminarieserie vill vi vidga perspektivet.

– I år är det 100 år sedan första världskriget bröt ut och vi vill presentera kvinnors arbete för fred under det senaste seklet. Med bakgrund i detta försöker vi formulera metoder för vårt framtida fredsarbete, säger Lena Steinholtz Ekecrantz, programansvarig från Kvinnor för fred.

Genom föreläsningar, filmvisningar och samtal svarar vi på frågan om vad vi kan lära av kvinnor som arbetat för fred under andra tider – för freds-

Genom föreläsningar, filmvisningar och samtal söker vi svar på frågan vad vi kan lära från hundra år av fredsarbete.

arbetet i dag och framöver. Vi ger en djuplodande bild av motstånd mot krig och militarism och några historiska kvinnor vi kommer att inspireras av är Elin Wägner och Rosa Luxemburg.

Om engagemang under senare tid berättar författaren och journalisten Maria-Pia Boëthius, som föreläser om kvinnors motstånd mot nazismen, och Maj

Britt Theorin, som talar om kvinnors kamp mot svenska kärnvapen, för nedrustning i världen och för omställning från militär till civil produktion.

Serien avslutas med ett framåtblickande seminarium med olika perspektiv på det vi lärt oss om hur vi kan arbeta mot militarism och upprustning framöver.

För dig som inte kan närvara finns en möjlighet att se seminarierna via <https://abflive.vivius.se/videos>. Länk kommer också på Kvinnor för freds hemsida.

Samarbetspartners i detta projekt är Sveriges Fredsråd och ABF Stockholm. För frågor och mer information:

Lena Steinholtz Ekecrantz (Kvinnor för fred), lenasteinholtz@gmail.com, 073-9361826
Agneta Norberg (Sveriges Fredsråd), lappland.norberg@gmail.com, 070-3045179

Flyer och detaljerat program finns på kvinnorforfred.se och frednu.se. Gå in och läs och hjälp gärna till att sprida.

På gång i höst

Det händer mycket under hösten, utöver den stora seminarieserien du kan läsa om här intill. Håll dig uppdaterad via www.kvinnorforfred.se och facebook och twitter. Här följer fler exempel på aktiviteter.

- Besök oss på Internationella torget på bokmässan i Göteborg den 25-28 september. Vi finns i monter H01:12, med Operation 1325. Vi kommer också att arrangera ett seminarium om Nato.

- Den 4 oktober demonstrerar Kvinnor för fred mot de beväpnade drönarna, på Mynttorget i Stockholm kl 11-13. Under veckan sker aktioner mot drönare och militära installationer i rymden i städer runt om i världen.

- ”Granska kriget – vitbok om Afghanistan”; en paneldebatt på ABF-huset den 7/10 kl 18.30 – 20.30. Arrangörer: Afghanistansolidaritet, Kvinnor för Fred och Folket i Bild/Kulturfront. Paneldeltagare blir Maj Britt Theorin, Valter Mutt, Hans Linde och Anna-Karin Johansson.

- Sedan fortsätter vi också med våra manifestationer mot Sveriges närmande till Nato. Sverige undertecknade nyligen ett avtal om så kallat värdlandsstöd med Nato (Host Nation Support). Avtalet ska ”förenkla för Sverige att ta emot militärt stöd från Nato eller att stå värd för en övning”. Kvinnor för Fred har tillsammans med andra organisationer protesterat mot detta avtal genom demonstrationer på Mynttorget och vid Rosenbad. Fortsatta demonstrationer planeras.

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.
Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm
Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27
E-post: kff@telia.com

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare är Sanni Gerstenberg.

Nato bäddar för konflik

Nato hade toppmöte 5-6 september i Newport i Wales mitt under den värsta säkerhetspolitiska kris som Europa har upplevt på många år. Dagarna innan arrangerade nätverket No to War – No to Nato ett alternativt Natomöte och en demonstration. Ingela Mårtensson från Kvinnor för Fred deltog och berättar här om sina intryck.

Natomötet slutade med att ett dokument med 113 punkter antogs. Här intill kan du läsa delar av innehållet. Det börjar med att konstatera att instabilitet och konflikter råder i många delar av världen i dag. Det gäller såväl inom Europa som regioner nära alliansens område. Nato beskrivs som en källa till stabilitet i en orolig värld.

En stor del av mötet behandlade situationen i Ukraina. Nato fördömde i starka ordalag den ryska aggressionen mot Ukraina. En plan för snabb reaktion (Nato Readiness Action Plan) antogs. Det viktigaste i planen är en spjutspetsstyrka som ska kunna rycka ut snabbt när medlemsländer hotas.

Natos avgående generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen beskrev beslutet som ”en mycket klar signal till Ryssland att vi är fast beslutna att ta nödvändiga steg för att effektivt försvara våra

medlemsländer genom ökad närvaro i öster”.

Islamska staten (IS), Syrien och Libyen diskuterades men man tog inga konkreta beslut. Vid sidan av mötet skapades en koalition mot IS med följande länder: USA, Storbritannien, Frankrike, Danmark, Turkiet, Tyskland, Italien, Polen, Kanada och Australien.

Nationella försvarsbudgetar

Natoländerna står för närmare 70 procent av världens totala försvarsutgifter varav USA bidrar med 50 procent. Mötet enades om att det måste finnas en mer balanserad fördelning inom alliansen av kostnader och ansvar. Därför måste alla medlemsstater bidra med minst två procent av BNP för att nå upp till Natos kapacitetskrav. Det ska ske inom en tidsperiod av tio år.

Natomötet uttalade sig för en starkare försvarsindustri i Eu-

Cirka 2 000 demonstrerade mot Natos militära satsningar (på bilden mot brittiska kärnvapen) som ställdes mot nedskärningar i välfärden. Bara säkerheten för mötet kostade 500 miljoner kronor.

ropa och ett mer utbrett samarbete mellan vapenindustrierna i Europa och över Atlanten. Även missilförsvarets roll betonades.

Så länge som kärnvapen existerar så kommer Nato att vara en kärnvapenallians. Det handlar i högsta grad om säkerheten för alliansen med såväl USA:s som Storbritanniens och Frankrikes arsenaler.

EU och Nato

EU kvarstår som en väsentlig och unik partner för Nato. De två organisationerna delar gemensamma värderingar och strategiska intressen.

Ett särskilt möte ägnades åt partnerskapsländerna, där Sverige och Finland sedan 1994 ingår i ”Partnerskap för fred”. Natos försvarsministrar hade även en särskild överläggning med fem partners (Australien, Finland, Georgien, Jordanien och Sverige) som bidragit med särskilt värdefulla insatser. Vidare fördjupad dialog och praktiska insatser diskuterades.

Sverige ses som en ”guldpartner/elitpartner”, som kan samverka, är demokratisk och har bevisat att man ställer upp i allt från övningar till insatser.

Vid toppmötet i Newport under tecknade Sverige och Finland det så kallade ”värdlandsstödsavtalet” med Nato. Det innebär att Nato kan placera trupp och vapen på svensk eller finsk mark i händelse av kris eller krig. Den 26 juni tog regeringen beslut om att försvarsmakten skulle förhandla om ett sådant stöd. En vecka före toppmötet blev det klart att regeringen tagit beslut om att acceptera avtalet – med stöd av socialdemokraterna – uppenbarligen för att kunna underteckna det under Natomötet.

FN:s resolution 1325

Ett av Natos prioriterade områden är FN:s resolution 1325.

När Nato engagerat sig i ett konfliktområde ska kvinnor aktivt delta såväl i det förebyggande arbetet som under konflikten och efteråt. Konfliktrelaterat sexuellt och könsbaserat våld ska förhindras. En reviderad Policy and Action Plan on Women, Peace and Security har utvecklats tillsammans med Natos partners. En speciell representant för Kvinnor, fred och säkerhet har inrättats.

Alternativa Natomötet

Det alternativa Natomötet (31/8 – 1/9) var välbesökt av fredsaktivister från många länder. Där betonades Natos roll i de olika konfliktsituationerna. Till exempel har Natos aktiva

medlemsvärning, utplacering av baser och missilförsvar runt Rysslands gränser bidragit till den uppkomna konflikten i Ukraina.

Nato har också aktivt bidragit till problemen i Libyen, Irak och Syrien genom de militära insatser som genomförts.

Nato är inte längre en Nordatlantisk organisation utan breder ut sig inte minst i östra Europa. Det finns planer på att Japan ska ingå. Nato har även lämnat det ursprungliga målet att försvara ländernas territorium och antagit en ny strategi som innebär att man kan agera utanför det egna området (out of area).

I samband med att Warszawapakten lades ner 1991 borde

Fredslägret i staden Newport där Natomötet hölls. Två veckor tidigare arrangerades ”Nato cultural festival” med uppvisning av vapensystem och möjligheter för barn att leka med gevär,

FAKTA: NATO

Nato bildades 1949 av 12 stater vid Atlanten och kallades North Atlantic Treaty Organisation. Det är en militär allians med kollektivt försvar, som bygger på kärnvapen.

Efter Berlinmurens fall 1989 har många tidigare öststater anslutit sig till alliansen, som i dag har 28 medlemmar.

Nato skapades som en försvarsallians med målet att gemensamt försvara medlemsstaternas territorier. I och med balkankriget utvidgades mandatet då Nato angrep Serbien. I det nya mandatet ingår krishantering världen över.

Den sammanlagda militära budgeten för alla Natoländer utgör 69 procent av världens försvarsutgifter varav USA ensamt står för 50 procent.

Nästa toppmöte kommer att ske i Polen 2016.

Två mil glasmur var placerad där mötet hölls och runt slottet där delegaterna åt middag en kväll. 10 000 poliser fanns på plats.

akter

2 september 2014

Uttalande om Natotrupper i Finland och Sverige

No to War – No to Nato

Finland och Sverige ska skriva under ett samarbetsavtal med Nato denna vecka. Det kallas "värdlandsavtal" och tillåter Natos stridsgrupper att placeras i Sverige och Finland på dessa länders inbjudan. Det för Sverige och Finland ännu närmre fullt medlemskap i Nato.

Även under kalla krigets mest intensiva dagar förblev Finland och Sverige neutrala. Nu utan offentlig debatt, går länderna från neutralitet in i en allt tätare relation med Natoalliansen.

Det är troligt att drivkraften bakom denna nya utveckling är krisen i Ukraina.

Det leder till ökade spänningar i Östersjöregionen. I Finland och Sverige har en majoritet av folken varit emot Natomedlemskap och är det fortfarande. Om länderna går in i Nato så kommer det att leda till en ökad polarisering mellan Ryssland, Finland, Sverige och andra EU-stater.

Nato utnyttjar situationen i Ukraina för att fortsätta utvidgningen österut mot ryska gränsen och sätter press på europeiska regeringar att öka de militära utgifterna till 2 procent av BNP.

Det har också föreslagits att Nato etablerar ett högkvarter i öst, i Polen.

Alla dessa aktioner sätter press på andra EU-stater som inte är medlemmar i Nato.

No to War, No to Nato är emot ökat våld och förespråkar fredliga lösningar på konflikter genom omfattande dialog. Vi behöver djupare samarbete och mer diskussion i världen för att åstadkomma en verklig global säkerhet.

Vi vädjar till finska och svenska ledare att förkasta idén om ett värdlandsbistånd.

Uttalandet antogs på det internationella nätverkets "No to War – No to Natos"* årsmöte i Newport den 2 september 2014.

* Det internationella nätverket *No to War - No to Nato* grundades i Stuttgart i oktober 2008. Fler än 650 organisationer från över 30 länder undertecknade "Stuttgart-uppropet".

Nätverket har bland annat genomfört internationella protester (kongresser, demonstrationer, lägerbyar, civilolydnadsaktioner med mera) mot Nato på Strasbourg/Kehl-toppmötet i april 2009 och toppmötena i Lissabon 2010, Chicago 2012 och Newport 2014.

också Nato upphört att existera.

En särskild workshop ägnades åt kvinnor och krig, där framför allt FN:s resolution 1325 diskuterades. Där fastslogs att resolutionen kom till stånd på grund av kvinnoorganisationer i FN och har aldrig varit avsedd att vara en mekanism för att förbättra militarism eller att göra krig bättre för kvinnor. Säkerhet som det beskrivs av försvarsindustrin eller militären är mycket långt från kvinnors uppfattning av "mänsklig säkerhet".

Några reflektioner

Det var mycket provocerande att möta Natos närvaro i Newport. Newport har drygt 100 000 invånare och har drabbats hårt av ekonomiska åtstramningar och arbetslöshet. Det märktes inte minst genom alla igenslagna affärer i centrum. Där väller Natos oerhörda maktapparater in med bland annat 10 000 poliser. Militära helikoptrar surrade över stan dygnet runt. Över tre mil glasmur hade placerats runt hotellet där mötet ägde rum och runt slottet i Cardiff där delegaterna åt middag en kväll.

Två veckor före Natomötet arrangerades "Nato Cultural Festival" i Newport. Olika vapensystem visades upp med bland annat stridsplan. Barn kunde till exempel leka med maskingevär. Nato står för en krigskultur som de vill överföra på den kommande generationen – "mer pengar till försvaret" och "stärk krigsindustrin" var några av budskapen från toppmötet. Det är inte så vi kan lösa konflikter i framtiden.

Om Sverige skulle bli medlem innebär det i princip att vi accepterar Natos kärnvapenstrategi. Det skulle också innebära att vi nästan måste fördubbla vår försvarsbudget.

Text och foto:
Ingela Mårtensson

Fredsbygge är alternativet

Sverige skulle kunna vara med och bygga en europeisk neutral fredsgroup i stället för att vara med i Nato, föreslår Carl Schlyter.

Carl Schlyter, före detta europaparlamentariker för Miljöpartiet, är inbjuden för att tala om Nato och EU på Kvinnor för freds seminariedag under Almedalsveckan.

– Äntligen får jag prata fred. Oftast när det handlar om säkerhetspolitik så är det den andra sidan, kriget, som är i centrum, inleder han.

Han berättar att det 1999 var ett möte i Helsingfors om att EU skulle bygga en militär insatsstyrka och en civil fredskår.

– Det militära har utvecklats genom exempelvis EUs battlegroup medan det civila står och stampar, säger han. Så vi ska ha ett fredsbygge men utan verktygen för fred. Och Nato är inte direkt känt för sina civila insatser, lägger han till.

Carl Schlyter menar att diskussionen i EU i stället handlar om hur de ska samarbeta närmare och mer effektivt med Nato.

Exportera byråkrater

Carl Schlyters idé är att de före detta neutrala länderna Sverige, Österrike, Irland och Finland tillsammans skulle kunna bygga

upp denna civila fredskår som EU redan beslutat om.

– Vi skulle exportera byråkrater i stället för vapen.

Han påpekar att många konflikter har sin grund i korruption. Och för att människor ska få tilltro till samhällsledningen är det viktigt att inte styra med pengar, utan mutor, och i stället ha till exempel fungerande skattesystem för att fördela pengar. Människor behöver inte bli desperata och ta till vapen.

– Att bygga upp samhällen innan första kulan avlossats, det är extremt människovänligt.

Han berättar att FN redan har en liten avdelning för att förut säga exempelvis livsmedelsbrist i en region.

– De såg den arabiska våren komma, att det skulle bli oroligheter, men hade inte resurser att agera, säger han.

Om vi kunde skicka professionella medlare, byråkrater, ingenjörer och poliser för att medla och bygga upp länder skulle det göra en enorm skillnad.

– I stället för Nordic battle group skulle vi ha en Neutrala stater fredsgroup.

Kommunal utrikespolitik

Carl Schlyter menar att vi behöver feminisera utrikespolitiken, med betydelsen att vara mer jämlika parter.

– För ett stort land är det till exempel svårt att vara jämlik med ett litet land, säger han.

Lösningen på detta är att ha mer kommunala internationella samarbeten eftersom en kommun vid en konflikt inte kan invadera ett annat lands kommun. En del av korruptionen skulle försvinna, eftersom det är färre led i kedjan och det är större chans att biståndspengar kommer fram och gör nytta på plats.

Kanada och Holland är länder där detta redan praktiseras.

Text och foto: Sofia Härén

Läs mer om kommunal utrikespolitik på www.mp.se/carl under rubriken "Broschyrer från De gröna i EU-parlamentet".

Carl Schlyter berättar om EU:s och Natos samarbete.

Carl Schlyters anförande om EU och Nato hölls under Kvinnor för freds seminariedag i Almedalen. Läs mer om denna på nästa sida.

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna, Schweiz och Wafe i England.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Kvinnor
för fred

Säger ja till en vapenfri värld

Säger ja till provstopp och nej till kärnvapen

Säger ja till demokrati och fred

Säger ja till omställning av militär verksamhet till civil

www.kvinnorforfred.se

Fokus på Nato i Almedalen

Som alltid när det är valår är pulsen hög under politikerveckan i Almedalen. Många organisationer hade satsat stort i år för att lyfta sina frågor, så också Kvinnor för fred.

St Hansskolan mitt i Visby var tidigare ett välbesökt tillhåll för Alternativa Almedalsveckan. Numera används lokalerna av ideella organisationer, till en lägre kostnad än övriga Almedalen. På onsdagen är det Kvinnor för freds dag på skolan. Det börjar med cirkeldans med Maria Rönn och sedan följer föredrag, seminarier och en workshop.

Eftermiddagens seminarium handlar om Nato, ur EU-, Norden- och Sverigeperspektiv. Kvinnor för fred tycker att det saknas en debatt om Sveriges förändrade relation till Nato och frågan aktualiseras ytterligare under veckan när Göran Hägglund går ut med att Kristdemokraterna vill utreda ett svenskt Natomedlemskap.

Sverige, EU och Nato

Miljöpartiets mångårige EU-parlamentariker Carl Schlyter och Kvinnor för freds Ingela Mårtensson ger först en bakgrund till Sveriges och EU:s förhållande till Nato och hur relationen förändrats under åren (se fristående artiklar). Därefter får vi en debatt om hur partier från höger till vänster ser på Nato.

Elisabeth Björnsdotter Rahm från Moderaterna tycker att Nato har utvecklats.

– Nato hanterar kriser på ett annat sätt i dag. Vi är inte ute efter att bidra till krigsinsatser utan till fred. Senast i Afghanistan; Nato har bidragit till att säkra freden i Afghanistan.

Vi måste ha ett brett tänkande anser Desirée Pethrus från Kristdemokraterna.

– Vi ser inte hotet mot Sverige som ett territorialangrepp.

Men alliansfriheten ska värnas tycker hon, även om förhållandena numer är mer komplicerade.

– Sverige är inte längre neutralt, vi har Lissabonfördraget och en solidaritetsklausul.

Hon stödjer Göran Hägglunds förslag om utredning, så att det finns ett underlag, men hon ser problem med ett medlemskap i Nato och lyfter ”kärnvapendoktrinen” – rätten att använda kärnvapen i strid.

FI vill minska anslagen

I panelen finns också Feministiskt initiativ som nyligen fått ett mandat för Soraya Post i EU-parlamentet. Partiet avviker från de andra genom att de vill

Under den välbesökta paneldebatten blev partiernas positioner i Nato-frågan tydligare. Fr v: Moderator Lena Angviken, Hans Linde (V), Veronica Svärd (FI), Allan Widman (FP), Desirée Pethrus och Elisabeth Björnsdotter Rahm.

minska försvarets medel och i hög grad styra om verksamheten åt civilt håll. Partiets representant Veronica Svärd betonar partiets antivåldsprinciper och att de säger bestämt Nej till Nato.

– Vi riktar in oss på de säkerhetshot vi faktiskt har, som klimathotet och mäns våld mot kvinnor.

Fred är självklart ett mål för alla som sysslar med försvars- och säkerhetspolitik, betonar Allan Widman från Folkpartiet men ingen av oss kommer att få uppleva det menar han. Han ser största hotet i ett allt mer auktoritärt Ryssland.

– Vi behöver kollektiv säkerhet, vi kan inte på egen hand stå emot. Vi har blivit starkt beroende av Nato och kan i dag inte använda våra stridkrafter utan att använda Nato i detta.

Vänsterpartiet tar, liksom Feministiskt initiativ, tydlig ställning mot Nato och Hans Linde tycker att det i allra högsta grad är en valfråga. Han ifrågasätter

om vi kan uppfattas som trovärdiga i vår alliansfrihet när Nato utför militärovingar på svensk mark och detta utan en offentlig debatt. Alliansfriheten har hållit oss undan krig och är en förutsättning för att vara en kraft för frihet och solidaritet menar han. Men han tycker också att vi måste vara trovärdiga när det gäller att hantera hot.

– Vi måste ha en egen försvarsmakt och Vänsterpartiet vill se värnplikt för både kvinnor och män. Det går inte att nedrusta mer, säger Hans Linde.

Om kärnvapendoktrinen

Efter en första runda blir det möjligt för panelen att kommentera varandra och för publiken att ställa frågor. Bland annat påpekar Elisabeth Björnsdotter Rahm att det är naivt att som Veronica Svärd säga att vi ska ”rädda miljön i stället” och Allan Widman tycker att synen på neutraliteten och andra världskriget rymmer historieförfälskning.

En fråga från publiken är om partierna i panelen är beredda att acceptera Natos kärnvapenstrategi.

– Nej, säger Hans Linde (V) och tillägger att vi i stället aktivt borde arbeta för en kärnvapenfri zon.

Ett tveklöst Nej kommer också från FI:s representant.

Alan Widman (FP) ger inget tydligt besked utan säger att kärnvapendoktrinen är under omarbetning och att Sverige har rätt att besluta om kärnvapen ska placeras i Sverige eller ej.

Desirée Pethrus (KD) värjer sig och menar att vi ska ”hålla den frågan levande”.

– Det är den stora frågan för vårt parti.

Text och foto: Benita Eklund

Hela debatten på 1,5 timme finns på Kvinnor för freds Youtubekanal: http://www.youtube.com/watch?v=6GMnOu_VqIY.

St Hansskolan mitt i Visby var tidigare platsen för Alternativa Almedalsveckan. De senaste åren har saknat ett sådant arrangemang men ideella föreningar har fyllt huset med aktiviteter.

Kvinnor för freds dag i Almedalen inleds med cirkeldans och avslutas med en fredsmeditation. Till vänster Ewa Larsson som efter dansen höll ett föredrag om feministisk grön ekonomi. Detta finns på www.youtube.com/watch?v=21PbWoE2Gh0

”En helt ny attityd”

Ingela Mårtensson från Kvinnor för fred berättar under sitt anförande i Almedalen hur Sveriges och Nordens relation till Nato förändrats under de senaste decennierna.

Frågan är viktig och försummad anser hon. En allmän debatt saknas vilket gör att många saknar kunskap om det som sker.

Sverige är inte längre neutralt och det undrar hon om alla känner till; neutraliteten togs bort som doktrin 2001. Endast Miljöpartiet och Vänsterpartiet var emot.

– Och är vi ens alliansfria, frågar hon sig, när vi med Lissabonfördraget skrivit på att vi ska gå in och försvara ett annat EU-land ”med alla till buds stående medel”.

Hon påpekar också att ”al-

Ingela Mårtensson klargör hur Sverige stegvis gått mot Nato.

liansfrihet” inte längre finns med i regeringens utrikespolitiska deklaration till riksdagen.

Kände stor tveksamhet

”Smyganslutningen” till Nato började när vi gick med i EU menar Ingela Mårtensson. Hon satt i riksdagen när det 1994 beslutades om ”partnerskapet för fred”.

– Jag kände stor tveksamhet

inför detta och i efterhand så ser jag att det var helt fel, eftersom det bidragit till att dra oss allt djupare in i Nato.

Intresset för Arktis

På senare tid har Sveriges geopolitiska läge förändrats och Ingela Mårtensson tror att intresset för Arktis kommer att generera fler konflikter. Hur Sverige agerar har betydelse.

2004 kom utredningen Snö, mörker och kyla som fick stor påverkan utan att behandlas av riksdagen. Att militarisera Sverige ytterligare, med stora utländska övningar på svensk mark, presenterades som en bra affärsidé.

”En helt ny attityd” såg dagens ljus, menar Ingela Mårtensson och de förebyggande åtgärderna hamnade ännu mer i skymundan.

Text och foto: Benita Eklund